

**ELŐFIZETÉS:**  
Egész évre . 6 ft.  
Fél évre . . . 3 ft.  
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

# BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

**HIRDETÉSI DÍJ:**  
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,  
többszöri hirdetésnél elegendő.  
Nyilttér sora 25 kr.  
Bélyegdíj minden hirdetésnél  
30 kr.  
A hirdetések Bittermann  
Nándor könyv- és könyvnyomdá-  
jában és a szerkesztőnél fogad-  
tatnak el.  
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

## A választások.

Zombor, 1896. július hó 16.

A bács megyei nemzeti párt hivatalos sajtó-  
orgánumának tegnapi száma hivatalosan kijele-  
nti, hogy itt a korteskedés ideje, kezdjük hát  
meg a korteskedést. Ők most már meg fogják  
kezdeni.

Nem volna szavunk ehhez a kijelentéshez,  
hiszen mindenkinek jogában áll akkor tenni va-  
lamit, amikor neki tetszik, de kénytelenek vagyunk  
reflektálni reá, mert olyan megjegyzések is van-  
nak a fenti kijelentéshez fűzve, amelyek az igaz-  
ság érdekében egy kis helyreigazításra szorulnak.

A nagy általánosságban, de specialiter Bács-  
megyére vonatkozólag is azt mondja a nemzeti  
párti szócső, hogy a kormánypárt kezdte a kortes-  
kedést, az jár-kezel s a beszámoló köpenye alatt  
lázas munkát fejt ki a jövő választásokra vonat-  
kozólag.

A kiből egy kis higgadság van, a ki a  
komolyság szemüvegén keresztül tekinti a hely-  
zetet, az talán még hahotára is fakad az abszurd  
állításon. Hogyan? Hát a kormány és a szabad-  
elvűpárt fujta meg a harci riadót? A kormány-  
pártiak indították meg a harcot s ők izgatják a  
kedélyeket? Igazán nehéz dolog azt nem mondani:  
„risum teneatis.“ A kormány és pártja szorgos  
munkában töltötte idejét, most is azon van, hogy  
őszkor mit fognak és mit kell a képviselőház  
előtt tárgyalni. Egyes képviselők, igaz, elmennek  
beszámoló tartani; de hát ez csak nem kortes-  
kedés, sőt ellenkezőleg a legméltánylandóbb és  
leghelyesebb dolog a politikai életben. A kormány  
tagjai a nyári szünetet is arra használják, hogy  
dolgoznak, munkálkodnak; arra gondolnak, mit  
terjesznek őszkor az országgyűlés elé. Ott van a  
mai számunk következő cikkében ismertett bünvádi  
perrendtartásra és az esküdtzék szervezésére  
vonatkozó két javaslat-tervezet. A kormány és  
pártja ilyen komoly dolgokkal foglalkozik; az  
ellenzék üti a nagy kortesdobot s mégis ő az  
ártatlan, — a kis hamis.

Mindenki tudja, hogy az ellenzék már hó-  
napok előtt megindította a kortes-akciót. Az ellen-  
zék lapok telve vannak folyton kortes-cikkkel  
s a vezérek és nem vezérek elárasztják az egész  
országot. Nem képez kivételt a nemzeti párt sem.

Hiszen látjuk itt megyénkben, de városunkban is,  
hogy milyen akciót fejtenek ki. Az ellenzék min-  
den árnyalata korteskedik a nélkül, hogy tudnák,  
tulajdonképpen mikor is lesz a választás.

A dolog úgy áll, a jövő esztendő tavaszán  
kellene választani, de a lelkekben kitéphetetlenül  
él a gyanu, hogy már az idén ősszel meglesz-  
nek a választások. És az ellenzék korteskedése  
folytán a pártharcok feldulják az egész országot.  
A mandátum-láz már kinozza a középosztály művelt  
és vagyonos rétegeit. A társadalmi együttélés  
kedélyessége már kezd foszladozni, a munka  
megakad és kezdődik az erkölcsök elvadásása.

Kiszámíthatatlan kár ez, idegek, erő, munka  
és erkölcs pazarlásával. A korteskedés szükséges  
rossz, de természetellenesen kinyújtva idejét,  
valóságos elemi csapás.

Ahol igazi politikai fegyelmesség van, ott  
a nép egyletekben, rendszeres gyülekezésekben  
állandóan politikai életet él és a választás csak  
a már régen csatasorba állott seregek összeit-  
közése. A választás ott nem szokatlan erupció,  
hanem előre látott nemzeti életműködés.

Nálunk a választás a nép politikai szereplé-  
sének egyetlen módja és a mandátum a politikai  
jelentőség egyetlen alapja. Választók és jelöltek  
tehát egyaránt nagyobb szenvedéllyel és erővel  
rohannak a harcba, mint más országokban. És  
nálunk a korteskedések idejének abnormis kinyuj-  
tása több kárt okoz, mint bárhol.

Önök mindezt nagyon jól tudják, t. ellenzék!  
Tudják, hogy mit ártanak korai korteskedésükkel,  
izgatásaikkal. Titokban belátják, mennyit ártanak  
az országnak s a polgárság békés munkájának.  
Azért mégis korteskednek, mert önöket a vak  
pártszendély vezérli.

És épen azért, mert tisztában vannak korai  
korteskedésüknek ártalmasságával s mert ennek  
dacára is tovább korteskednek, — igyekeznek e  
tekintetben is minden odiumot a kormányra és  
pártjára hárítani. El akarják a világgal hitetni,  
hogy nem önök, hanem a kormánypárt kezdte  
meg a választási harcot.

Ne úgy uraim! Legyenek őszinték, — ez  
többet használ kétségbeesett ügyüknek. Hiszen  
az ámbít fegyvere csak ártalmukra lehet; még  
inkább elősegíti a bukást, a vereséget.

## A bünvádi perrendtartás.

Zombor, 1896. július 16-án.

Az igazságügyminiszter a napokban két  
törvényjavaslat tervezetet küldött szét az illetékes  
szakköröknek. Az egyik a bünvádi perrendtartás  
életbeléptetéséről, a másik az esküdtbíróóságok  
szervezéséről szól.

Ősszel a két javaslat a képviselőház elé  
kerül, hogy a törvényhozás törvényt alkosson  
belőlük.

Nagyszabású, igazságügyünket sok tekin-  
tetben gyökeresen megváltoztató két javaslat ez.  
A kormány tevékeny működésének egyik áldásdus  
eredménye. A jogászvilág bizonyára örömmel  
üdvözli a két tervezetet s az országgyűlés őszkor  
sietni fog mindkettőt megszavazni.

A nagyfontosságú két tervezetet a követ-  
kezőkben ismertetjük:

I.

### A bünvádi perrendtartás életbeléptetése.

A javaslat 1—5. §-a tárgyalja, hogy az  
életbeléptetés napjától kezdve minden büntett,  
vétség és kihágás az új törvény szabályai szerint  
intézendő el, kivéve azon ügyeket, melyekben  
a bünvádi perrendtartás életbe lépése napján  
megszüntendő, illetőleg abban hagyó (az osztrák  
büntető perrendtartás 198,289. §-ok) vagy vád  
alá helyező, vagy főtárgyalásra közvetlenül idéző,  
vagy tárgyalásra idéző határozat van hozva. Ha  
azonban valamely ügyben megsemmisítés, feloldás  
vagy újabb eljárásra való utasítás útján az első-  
foku bíróság újabb eljárásra utasítatik, azt a  
bünvádi perrendtartás rendelkezései szerint kell  
teljesíteni. Az újrafelvétel iránt már megindított  
eljárás, a régi szabályok szerint fejeződő be.

A büntetéseket az életbeléptetés napjától az új  
törvény szerint kell végrehajtani. A 7—16. §-ok  
az ügyészségek szervezéséről s működéséről szól-  
nak. Kiemelendő azon új körülmény, hogy a  
járásbíróóságok mellé egy ügyészségi megbízott,  
illetve közzvádó nevezhető ki. A 17—22. §-okban  
ismertette és osztályozva vannak a bűnügyek,  
hogy melyik bíróságok hatásköre alá tartoznak.

Esküdtbíróóságok előtt tartandó meg a fő-  
tárgyalás a következő büntettek miatt emelt vádak  
iránt: felségsértés, a király bántalmazása, hűt-

## A „BÁCSKA“ tárcája.

### Vigasztalás.

A kaszáló telis teli  
Ezer nyíló virággal . . . .  
Drága gyöngyöm! kis ajkadról  
Mért nem hangzik vidám dal?  
Tüvis nélkül rózsá nincsen . . .  
— Hogy a lelked kibékítem,  
Gyere ide, karjaimba  
Bút feledni, édes kincsem!

Páros gerle turbékol a  
Lombos erdő közepén . . . .  
Simulj hozzám szorosabban,  
Mint a fához a repkény;  
Derült arcod hogy ha látom,  
Legboldogabb e világom  
Csak én vagyok, mert — szeretlek!  
Egyetlenegy szép virágom!

Gubitzka Kálmán.

### ADOLF SZERELME.

Írta: Dr. Béli Izor.

Volt egyszer egy installateur, aki légszesz- és viz-  
vezetékek felszerelésével kereste meg mindennapi —  
pezsögjét. Nem volt már egészen fiatal és nem volt már  
egészen karcsu, az élet örömeiből már alaposan kivette  
a maga részét.

Az installateur ur életében nagy szerepe volt a  
szombati napnak. „Hat napig dolgoztattál, a hetedik  
napon fizessél“ szólanak a munkások. Ez a hetedik nap  
a szombat, a fizetésnapja. Nagy és

nehéz nap, főleg annak, aki reggel nyolc órakor még  
nem tudja, hogy miből fizet majd esti hat órakor.

Ilyen válságos helyzetben egyedüli megváltó: a  
váltó. Ez tudvalevőleg egy bélyeges úrlap, amely kitöl-  
tetlenül megér két-három forintot, kitéltve gyakran nem  
ér egy krajcárt sem. Az installateur urnak aláírása is  
ilyen értékcsökkentő hatással volt a blankettára. Váltóját  
csak nagyon óvatosan fogadták, kivált amióta egyne-  
hányszor megóvatották. És gyakran megtörtént, hogy az  
installateur szombat délelőtt saját külön konflisán sorra  
járta a bankokat, szövetkezeteket és hitelegyleteket, a  
nélkül, hogy váltóiból csak egyet is tudott volna el-  
helyezni. Ilyenkor magán kívül volt, szidta az egész  
világot és komolyan a nőstülre gondolt . . .

Néhány héttel ez előtt, egy szép pénteki napon  
történt. Az installateur ur, kit rövidség okáért ezentul  
már csak Adolfnak nevezünk, a dunaparton találkozott  
Péterlaki építőmester családjával. Fel s alá sétáltak egy-  
nehányszor, azután betértek egy kávéházba fagyaltozni.  
Mikor késő este hazafelé indultak, Adolf elkísérte Péter-  
lakiekat, udvariasan karját nyújtva Mathild kisasszony-  
nak, a Péterlakieknak eladó lányának.

Másnap, szombati nap lévén, Adolf ur korán reggel  
beállított ahoz az ismert pénzügyihoz, aki névrokona  
ugyan egy német fejedelmi családnak, de azért család-  
fáját csak a marcali hitközségi anyakönyvig vezetheti  
vissza.

A pénzügyihoz, aki rendszerint hűvösen tárgyalta  
Adolf ügyleti ajánlatait, ezuttal feltűnő udvariasan fo-  
gadta vendégét. Székkel és szivarral kínálta meg, az  
nélkül leszámitolta (még hozzá mérsékelt provizióval) az  
előbe tett három elfogadványt, azután halkan, bizalmasan  
igy szólt Adolf urhoz:

— Nos, kérem szépen, hát lehet már gratulálni?

— Gratulálni, és mihez?

— Vagy úgy — igen? Ich hab schon nix geredt!

Adolf ur innen elment az Erzsébet-téri kioszkba  
reggelizni. A fizető pincér bizalmas mosolylyal értésére  
adta, hogy már ő is hallotta a nagy újságot, egy butor-  
kereskedő ismerőse odaült hozzá és árjegyzékkel kínálta  
meg, egymás után öt életbiztosítási ügynök jött oda

asztalához és telebeszélte a fejét a T. D. és L. D. ta-  
bellák előnyével, kiki magasztalva a saját társulatát és  
a sárga földig lecsarolva a többi konkurrens intézetet,  
három árúház-tulajdonos megbívtá őt legújabb fashionabb  
divatcikkjeinek megtekintésére, egy szomszédos fotografus  
már most kérte megítézését a megrendeléseit. — Adolf  
urnak zugott a feje, de végre kistűtötte, hogy az egész  
világ felőle azt hiszi, hogy jegyben jár Péterlaki Ma-  
thilddal.

„És miért ne?“ gondolta magában Adolf ur. „Nem  
olyan lehetetlen utóvégre. A tavalyi építész bálon egész  
este foglalkoztam vele. És ő eléggé jól érezte magát a  
társaságomban. Csunya leány ugyan, nem is fiatal —  
de milyen jó parthie! Az öreg bizonyosan csak apanaget  
ad a leányával, de mindjárt megkapom az ő kundsafját  
— azután az összeköttetés, a hitel — szóval ha ez  
sikerül, Adolf, te csinált ember vagy!“

És attól kezdve Adolf ur komolyan szerelmes lett  
Mathild kisasszonyba. Eszeveszetten udvarolni kezdett.  
Felcsapott piperkőcnek: vörös nyakravalót, fehér mellényt  
és laktópánt viselt. Jobb szemébe monoklit szorított.  
Számozatlan fiakkert bérelt és obsitot küldött annak a  
bizonyos orfeumbeli virágáros leánynak.

Egész nap mindig csak Mathildon járt az esze.  
Alig tudott már másra gondolni, egészen elhanyagolta  
üzletét. Vagy ha dolgozott is, fakóvát sem ért a mun-  
kája. Szórakozottsága nem egyszer tetemes kárt is  
okozott neki.

Megtörtént, hogy vizvezetékét összeforrasztott a  
gázvezetéssel, hogy a lefolyó agyag csatornákat beve-  
zette a fürdő-kádakba és a villamos csementtűt elhelyezte  
a klozetben. Minduntalan megkárosította ügyfeleit és  
önönmagát és teljesen agyonütötte amugy is gyöngé  
lábán álló üzletét.

Az állapot kezdett tűrhetetlenné válni. Azért is  
Adolf egy szép napon vett magának bátorságot, beállított  
Péterlakiekhöz és megkérte Mathild kisasszonyt. Az meg  
szépen kikoszarozta őt.

— Nézzen csak a tükörbe, tisztelt uram! mondá.  
Azután nézzen meg engemet. Akkor azután tudhat min-  
dent. Különb is . . . nekem már van jegyesem. Egy fess

lenség, lázadás, személyes szabadság elleni bűntett, pénzhamisítás, hamis tanulás, hamis vád, gyilkosság, szándékos emberölés, kitétel vagy elhagyás, halált okozó súlyos testi sértés, közegészség elleni bűntett, gyermekrablás, személyes szabadság megsértése, rablás, gyújtogatás, vízáradás okozása, közveszélyű megrongálás, megvesztegetés. Ama vádak iránt, melyek nyomtatvány útján elkövetett bűntettek vagy vétségek miatt vannak emelve, kivéve a felségsértést, a király bántalmazását, hűtlenséget, lázadást és pénzhamisítást, a kir. táblák székhelyén szervezett sajtóbíróóságok által intéztetnek el.

#### A törvényszék hatásköréhez tartoznak:

1. Azok a bűntettek, melyek az esküdt-bíróóságokhoz utasítva nincsenek. 2. A nyomtatvány útján magán egyén ellen elkövetett rágal-mazás és becsületsértés vétsége. 3. Az esküdt-bíróóságnak bűnösségét megállapító ítéletével már sujtott eleműnek újra közlése által elkövetett bűntettek és vétségek. 4. A hivatalból indítandó vétségek iránti vádak. 5. Azon vétségek, melyek nem tartoznak a járásbíróóságokhoz stb.

#### A járásbíróóságok hatásköréhez tartoznak:

1. Azok a vétségek, melyekre a törvény egyedül pénzbüntetést vagy egy évet nem haladó fogházbüntetést állapít meg büntetésül. 2. Orgazdaság vétsége. Egyáltalán a törvényben körülírt vétségek és kihágások. — A közigazgatási hatóságok hatásköréhez tartoznak a törvény által minősített oly kihágások, melyek nem tartoznak a járásbíróóságok hatásköréhez.

Igen fontos intézkedést tartalmaz a 23-ik szakasz, mely három hónapig terjedő fogházzal és 1000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtja azt, a ki a büntető bíróság előtt a nyilvánosság kizárásával tartott tárgyalást vagy főtárgyalást nyomtatvány útján vagy más módon, egészben közlése. Uj dolog a javaslatban még az is, hogy az ítéletnél a vádlott jelenléte nélkül még akkor sem lehet megtartani a főbbviteli főtárgyalást, ha csak semmisségi ok miatt történik a felülvizsgálat. A 27-ik §-tól bezárólag a 32. §-ig a javaslat tárgyalja a védőkre vonatkozó intézkedéseket és felsorolja a hatályukat vesztő törvényeket.

## II.

### Az esküdtbíróóságok szervezése.

Ezen új intézmény, mint már említettük, 35 §-ban van szabályozva.

Az esküdtbíróóság áll elnök, két bíró és tizenkét esküdtből.

Az elnök rendszerint a törvényszék elnöke, kit ezen tisztségre a tábla elnöke jelöl ki. Esküdt csak nagykorú, magyar honos férfi lehet, ki képviselő-választói szavazóképeséssel bír, illetve a ki évenként legalább 10 frt adót köteles fizetni, vagy a ki tudományos vagy irodalmi társaság tagja, művész, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, gazdasz, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, hírlapíró, a középiskolai érettségi vizsgálatot letette, köz- vagy magánintézet, egyesület vagy szövetkezet hivatalnok, bankháznak, gyárnak vagy kereskedésnek tulajdonosa vagy hivatalnok.

Közli a javaslat azt is, hogy kik nem ve-

tűzérhadnagy. És mihelyt sikerült megpubítani apuskát, azonnal megtartjuk a kézfogót. De lássa csak, Adolf ur! Itt az én nagyapám öv. Bodenbacher Alojzia, hisz ön jól ismeri különben! Próbáljon annál szerencsét, az épen önnek való. Van Budán a Tabánban két szép bába, most ha meglesz az újid, az nagyon emelkedik értékben. Azután meg apuska minden áron ismét férjhez akarja adni nővérét, bizonyára kedvezni fog önnek! Higgyen nekem, ez egészen önnek való parthie, ballgasson rám és fogadja meg a tanácsomat.

Adolf ur nagyon elszomorodott e szavak hallatára. Szó nélkül kalapja után nyúlt, busan haza ballagott. Otthon levetette magát a pamagra és keservesen bőgni kezdett.

De azután hosszasan elgondolkozott és lecsillapult. Letörtülte könyeit, felöltözködött és elment ismét hazulról. Egyenesen neki ment a — telekkönyvi hivatalnak. Bebatóan tanulmányozott ottan egy tabáni betétet...

Mult vasárnap kettős eljegyzést ünnepeltek Péter-laki ur zuglói nyaralójában. Az asztalfőnél két boldog mátkapár ült: Mathild kisasszony Havranek hadnagy keblére simul és öv. Bodenbacher Alojzia asszonyt át-ölve tartotta a szerelmes Adolf. A háziur pedig, habzó pezsgős pohárral a kezében, éltette a boldog jegyeseket. Az a bizonyos orfeumbeli virágáros leány pedig azóta minden este más-más helyen bluzban árulja illatos portékáját...

### Spanyol népdal.

— Szabadon. —

Tegnap, hogy láttam, megszerettem;  
S érte már annyi kint szenvedtem,  
Hogy holnap tán meg is halok.  
És mégis, mégis örvend lelkem  
Ha mind, de minden röpke percben  
A tegnapi gondolhatok.

Szóllósi Jenő.

hetők fel a jegyzékbe, így testi vagy szellemi fogyatkozásuk, az elítélve volt egyének stb. Nem lehet esküdt a kir. ügyész, bíró, a rendőr, a katoná. Fel van mentve az esküdtzéki szolgálattól az orsz. képviselők, főrendiházi tagok és a delegáció tagjai az ülészak tartamára, továbbá a lelkész, orvos, gyógyszerész, a 70 éves agyastyán és a ki a legutóbbi szolgálati évben mint esküdt működött.

A közigazgatási hatóság kebeléből kiküldött bizottság minden év szeptember havában elkészíti az esküdtke lajstromát.

Az alaplajstrom egybeállítására két példányban való kiállítás és a bizottság tagjainak aláírása után, a községi bíró, illetve a községi előjáró október hó 15 ik napja előtt, közhírré teszi, hogy 10 napig a lajstrom megtekinthető esetleges felszólamlások végett.

Ha felszólalások történtek november hó első napjáig, azok a lajstrommal együtt az illetékes szolgabíróhoz terjesztetnek be, a ki a lajstromot átvizsgálja és ha hiányos, pótlás végett visszaküldi, a késedelmes községi bírót kétszáz korona pénz-büntetéssel sújthatja.

A főszolgabíró, polgármester és kerületi előjáró az alaplajstrom egyik példányát saját levéltárában megőrzi, másik példányát pedig aláírásával és hivatalos pecsétjével ellátva, a felszólalásokkal, észrevételekkel és azok mellékleteivel együtt november 15-ik napjáig, annak a törvényszéknek elnöke elé terjeszti, a melynél az esküdt-bíróóság szervezve van. A kíséző jelentésben meg kell jelölni azokat, a kik értelmességükkel, becsületességükkel és jellemzőságuknál fogva az esküdtzéki szolgálatra kiválóan alkalmasak.

Ha valamely helységről az alaplajstrom november 15-ig be nem érkezett, a törvényszék elnöke a késedelmes helység költségére állíttatja egybe.

A törvényszéknek a bizottság (törvényszéki elnök, három bíró és három közigazgatási kiküldött) végérvényesen határoz az alaplajstromok ellen történt felszólalások és az ezekre tett észrevételek felett.

A törvényszék elnöke december hó elején törvényszéki tanácsot alakít, melyben kivüle négy bíró vesz részt s a helyesbített alaplajstromokat e tanács elé terjeszti. A tanács zárt ülésben, szavazattöbbséggel kiválasztja az esküdtkeket és helyettes esküdtkeket, kik a következő évre szükségessé s a kiknek számát mindenik esküdtbíróóság kerületére nézve az igazságügyminiszter rendeletben állíttatja meg.

Legalább 15 nappal az esküdtbíróóság ülésének megkezdése előtt a törvényszék nyilvános ülésben, mindegyik esküdtbíróági ülészakra 30 esküdt és 10 helyettes esküdtet sorsol ki. A törvényszék megküldi a lajstromot a kinevezett esküdtbíróági elnöknek, a ki a tárgyalandó ügyek sorrendjét megállapítja.

A megidézett esküdt, ha nem jelenik meg pontosan, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetésre büntetendő.

Tíz koronától ezer koronáig büntetendő az az esküdt, a ki időzésére meg nem jelenik, vagy az ülés alatt engedelem nélkül távozik. Az elmaradt vagy eltávozott esküdt ezen büntetésen kívül a következő év lajstromába felveendő.

Az esküdt azonban a büntetés alól felmentendő, ha igazolja elmaradását. Ha igazolásul valótlant hoz fel, 50—1000 koronáig terjedhetőleg büntetendő. Ha az esküdt mulasztása miatt a tárgyalást el kell napolni, az esküdt az összes költségeket is marasztalandó. A pénzbüntetések elzárására is átváltoztatható. Az elnök akként osztja be a tárgyalandó ügyeket, hogy az ülészak 15 napnál tovább ne tartson.

Az esküdtbíróóságok ülészakaszainak számát és idejét az igazságügyminiszter rendeletben állapítja meg.

## Koszoruzás.

Siremlék vagyok én, száz vértanu nyugszik alattam...

Ringó kalásztenger közepett ezt olvassa a föld egyszerű fia, ha kifárad a nagy munkában és megpihen a névtelen félistenek ércbe öntött emlékének árnyában.

Vén arató ember, kaszája nyelére támaszkodva, elmerengve nézi az aranyos betűket, fellevenülnék emlékében a dicsőséges nagy napok, képzeletben kiegyenesedik a kasza, egy pillanattal a régi erőzt duzzadni karjaiban; azután föl-emeli reszketeg kezét és egy könyvet törül ki megtört fényű szeméből.

Negyvennyolc éve már annak, mikor itt a halál aratott, mikor az a maroknyi magyar sereg Guyon szavaitól lelkesítve a világtörténet egy fejezetét alkotta.

A kegyelet ércbe öntötte emléküket. Ezt koszoruzta meg f. hó 14-én Bács-Fekete-hegy község kegyeletes közönsége.

A nagy munkaidő dacára szép számú közön-

ség jelent meg a hármast határon emelt honvéd-emléknél, hogy tanuja legyen a kegyeletes actusnak.

A Hymnus elhangzása után az emlék piedestaljánál Butor Gábor községi bíró mondott igaz hazafiságtól áthatott beszédet, mit az emlék megkoszoruzása követett, majd ismét a Szózat el-énekzése.

A hatalmas gyönyörű koszorut — virágáldozatként — a bács-feketehegyi hölgyek gyöngéd kezei fonták az elesett hősök emlékére, kik véruket onták a szent szabadság ügyében.

Az ünnepélyt követő banketten Kozma Dezső községi jegyző gyűjtő beszéd kíséretében ürítette poharát a királyra. A közönség éjfélig együtt maradt.

Pipás.

## Iskolai értesítők.

(Folytatás.)

A zombori felső kereskedelmi iskola VIII. évi értesítőjét közli Zsulyevits Ernő igazgató. 80 oldalon kimerítő képet nyújt az intézet ez évi működéséről.

A bevezetés Trencsény Károly tanárnak az intézet ezredéves ünnepélyre írt ódáját és beszédjét tartalmazza. A tanári testület Zsulyevits Ernő igazgatót kivül 11 tanárból állott. Ebhez járul 4 hitoktató. A rendkívüli tantárgyak közül tanították a vivást, a szerb nyelvet, a gyorsírást és a tornát. A modern nyelveket, természet-tant és áruismeretet egy-egy osztályban az itteni főgymnasium tanárai tanították. De az 1895. évi 44.001. sz. miniszteri rendelet értelmében az eddigi három rendes tanári állás helyett a jövő évre négy szerveztetik.

A beiratkozott tanulók száma a három osztályban 80. Évközben elhalt 1, kimaradt 10, tehát vizsgát tett 69. A tanulók előmenetele középszerű: jeles eredmény-nyel végzett 5, jól 9, javító vizsgálatot tesz 13, osztályt ismételni tartozik 4. Az értesítő igen helyes elvet követve nem közli az egyes osztályzatokat, de mégis vét a következtességre, a mikor a felső osztály jeles tanulóinak neveit dolt betűkkel nyomtatja. Anyanyelvre nézve a tanulók következőképp oszlanak meg: 52 magyar, 18 német, 10 szerb dalmát. Érettségi vizsgálatra 15 tanulót becsajítottak; négy jelesen, kettő jól, hat egyszerűen érettnak nyilvánítottak, három két hora visszavetett.

Az intézet ez évben gyűjtés útján egy diszes zászlót nyert. A könyvtárak és szertárak gyarapodásáról is beszámol az értesítő. Nevezetesen ez évben vetették meg a kereskedelmi nyomtatványok gyűjteményének alapját, mely régi hiányt pótol.

Az önképzőkör két irányban működött: a szépirodalmi osztály Trencsény Károly tanár, a modern nyelvek és szakismeretek osztálya Novákovits Izidor tanár vezetése alatt. Kiválóbb alkalmakkor díszüléseket tartott a kör, nevezetesen ezredéves ünnepélyt rendezett f. é. máj. 9-én a városbáza dísztermében. Az önképzőkörrel kapcsolatban az ifjúsági énekkar Lévy Nándor, a zenekar Horváth Zsigmond vezetése alatt működött.

Az újvidéki magyar állami polgári leányiskola XVI. értesítője 115 oldalas terjedelmes füzetben jelent meg. Az értesítő nagyobb része az iskola 20 éves múltját ismerteti. Nemessányi Adél, az intézet buzgó igazgatója vezolja az intézet létrejöttének történetét. Kiemeli, mily fontos hivatást teljesít a délvideken a nemzeti nőnevelés terén a vezetése alatt álló iskola. Ma 45 szerbajku tanuló látogatja, míg az első évben 1, az utolsó 7 évben mindössze csak 24 járt az intézetbe. E haladás csak a tapintatos vezetésnek tudható be s méltán mondhatja, hogy a közdelem és emelkedés évei után az iskola 1894-ben, midőn az állam által épített saját házába költözött, elérte a teljes kifejlődés korát.

Igen érdekes a tantestület szerepe a társadalmi téren. A polgári leányiskola tanítónőinek kezdeményezésére megalakult 1891. a „Maria Dorothea Egyesület Újvidéki Kör”, mely hivata van a nőnevelés zászlaja körül csoportosítani a város műveltebb köreit. A tanítónők példás buzgalommal támogatják a kör működését felolvasások útján.

Az intézetet a jövőben egy kézimunka tanfolyammal szeretné kibővíteni tevékeny igazgatója s erre nézve memorandumot terjesztett fel a kormányhoz, de pénzügyi tekintetek miatt a terv egyelőre meg nem valósítható. Hasonlóképp internatus felállításra is csak pium desiderium. De jövőre valószínűleg párbuzamos osztályokat nyitnak az I. II. osztály mellett.

A kiállításra is bemutatva az iskola egész működési körét s méltó ünnepet rendezett a millenium alkalmából.

A táblázatok közli a lefolyt 20 év alatt az intézetnél működött tanerőket s a jelenlegi tanítói kart. 5 rendes és 4 kisegítő tagból áll. Rendkívüli tárgyak gyanánt az éneken és francia nyelven kívül ez évben kezdtek az egészségtant és a tornát tanítani. 20 év alatt az intézetnek összesen 2258 tanulója volt, köztük 1240 nem magyar ajku. Igen szép eredményt mutat fel az iskolai takarékpénztár, mely 10 év óta működik. Az intézet fenntartási költségeinek táblázata a kormány növekvő takarékoságát mutatja, a mi kulturális intézetekkel szemben nem egészen helyén való.

A lefolyt tanévben a tanulók létszáma 202 volt, köztük 9 magántanuló. Gyarapodás a múlt évhez (163) képest 24%. Anyanyelv szerint: 93 magyar, 60 német, 45 szerb, 3 tót, 1 olasz. Az előmenetel kedvező, a mennyiben elégtelen osztályzatot 15 tanuló kapott, míg kitűnő és jeles eredménnyel 47 végzett. Az egészségi állapot kielégítő, bár a mulasztott órák száma feltűnően nagy. Anyagi eszközök hiányában a könyvtár és szertárak nem igen gyarapodtak s a jótékonykodás is a 34 tandíjmentességtől eltekintve csak szűk keretben gyarapítottak.

Végül az értesítő tudnivalókat közöl a jövő évi felvételre nézve, mely szeptember 2., 3., 4-én fog történni.

Kimerítő volta mellett is nélkülözhetetlen a végzett tananyagról szóló kimutatást. Igaz, hogy a miniszterium nem adott ki polgári iskoláknak szóló részletes tantervet, de az intézetnek magának van órákra beosztott tanmenete, melyet a kiállításra bemutatott s ezt annál érdekesebb lett volna legalább nagy vonásokban közléstenni. Egyes fejezetei az intézet történetének e mellett bátran megrövidülhetek volna.

remény  
vezetés  
nevelés  
rosál

kedél  
igazga  
felet z  
kénék

elő a  
összes  
három  
évben.  
osztály  
Anyany  
140 ma  
ruthén  
Az el-  
léphet  
41 oszt  
reskede  
vizsgála  
sittatott  
többi eg  
egészség

és jutá  
gári leu  
zett, azo

iskolái  
Berényi  
plébános  
tározta,  
másik ke  
tanító es  
osztályba  
és 2 hito  
alsóváros  
hitoktató  
tornavers

A t  
a tanító  
évi jelent  
tanuló, a  
tananyag  
iskolában

Kir  
a szegeci  
szabadkai

Kir  
Popovits  
a kulai  
ki. Hogy e  
demlett ju  
özletlenül  
mélto hivat  
ganak szer  
kor megtud  
előléptetés  
gtnk, hogy  
Most, midő  
nagyobb sa  
állását a k  
munkássága

Kine  
Székely S  
leues rend  
nevezte ki

Hiva  
a napokban  
gabiroi hiva  
Tamás főszo

Gyás  
Franciska  
borította a  
dokat. A t  
sághon által  
Dezső főszl  
A család a  
Jakab, mint  
Dezső, Ilonk  
mint vő, us  
többi rokoni  
datják, hogy  
és testvér S  
folyó évi jul  
tének 50-ik,  
szünetes s a  
jobbltre sze  
évi julius hó  
Hódsághon a  
szenteltetni és  
átadatni. Az  
hó 16. napján  
templomban a  
1896. julius  
hamvai felett

Korcs  
sport kedvelő  
csolya-pálya  
korcsolya-egye  
elhatározta s  
gyűjtötte. M  
jövő, legkéső  
hát már a leg  
pavillonja lesz  
örömmel regis  
kezni a korcsoly  
kiküldött bizot  
ismerés illéti  
felépítésének m  
szerzett.

Különb az elért szép eredményekkel az intézet reményt nyújt, hogy jeles igazgatója, Nemessányi Adél vezetése alatt továbbra is tüzelye lesz a magyar nőnevelésnek megyénk egyik kozmopolitikus jellegű városában.

Az újvidéki magyar állami polgári és felső kereskedelmi iskola értesítőt a lefolyó tanévről Bruck Ferenc igazgató tette közzé. A 210 oldalas füzet több mint felet zorkóczy Zorkóczy Lajos tanár „Újvidék és környékének flórája” című értekezése tölti be.

A tanári kar 13 tagból áll, azonkívül 4 tanító adja elő a rendkívül tantárgyakat. Az év elején beiratkozott összesen 373 tanuló (a négy polgári osztályba 283, a három kereskedelmi 90), 54-gyel több, mint a múlt évben. Az év végére maradt 344. Az első és második osztályokban párhuzamos osztályokat kellett létesíteni. Anyanyelv szerint a tanulók következőképp oszlaknak meg: 140 magyar, 174 német, 46 szerb, 4 horvát, 6 tót, 2 rutbén. A magaviselet kielégítő. Az egészségi állapot jó. Az előmenetel közepes. A polgári iskolában 154 léphet felső osztályba, 60 javítóvizsgálatra (25-53%), 41 osztályismétlésre (16-08%) utasítottak. A felső kereskedelmi iskolában 54 léphet felső osztályba, 19 javító vizsgálatra (23-17%), 9 osztályismétlésre (10-98%) utasítottak. Érettségit tett 14 tanuló; 1 jelesen, 5 jól, a többi egyszerűen érett. A tanév folyamán kezdődött az egészségtan tanítása.

A könyvtárak gyarapodást mutatnak. Az adományok és jutalmak száma meglehetősen nagy. Az intézet a polgári léányiskolával együtt milleniumi ünnepélyt rendezett, azonkívül szerepel a kiállításon is.

Baja thj. felruházott város róm. kath. elemi népiskolájának XVI. értesítőt közli az igazgatóság. Igazgató Berényi Dániel apátplébános elhunytával Vojnits Dániel plébános lett. A város milleniumi díszközgyűlésén elhatározta, hogy a belvárosban új elemi iskolát építtet, a másik kettőt pedig kibővíti. A belvárosi fiúiskolában 4 tanító és egy hitoktató működött 229 tanuló mellett 4 osztályban. A felsővárosi fiú- és leányiskolában 4 tanító és 2 hitoktató tanított 312 gyermeket 4 osztályban. Az alsóvárosi fiú- és leányiskolában pedig 8 tanító és 2 hitoktató vezetett 8 osztályt 579 tanulóval. Az iskola tornaversenyt is rendezett.

A topolyai írv. népiskola XIII. értesítőt adta ki a tanítótösvét. Leírja a millenárius ünnepséget, közöl évi jelentést, mely szerint 5 osztályba beiratkozott 98 tanuló, a tanév végén maradt 78. Ismerteti a feldolgozott tananyagot s a használt könyveket. 2 tanító működött az iskolában. Az értesítő ügyesen van megszerkesztve.

## Ujdonságok.

**Kinevezés.** Őfelsége a király dr. Szapary József, a szegedi ítélőtáblához berendelt bírósági aljegyzőt a szabadkai járásbírószághoz albirónak nevezte ki.

**Kinevezés.** A pénzügyminiszter folyó hó 14-én Popovits István zombori királyi adóhivatali ellenőrt a kulai magy. kir. adóhivatalhoz adótanárnokká nevezte ki. Hogy ez a kinevezés a hosszú szolgálat jól megérdemelt jutalma volt, az kétségtelen, mert aki 30 év óta önzetlenül szolgálja az államot, aki nem éppen szeretetre méltó hivatalánál fogva is annyi jó barátot tudott magának szerezni, a községnek rokonszerűt pedig mindenkor megtudta nyerni, az méltán megérdemelte ezt az előléptetést. Popovicsot sokkal jobban ismeri közönségünk, hogy sem dicsőítmust kelljen róla zengenünk. Most, midőn Zombort barátai, tisztelői és kartársai legnagyobb sajnálatára itthagyni készül, kívánjuk, hogy új állását a kulaiak örömeire meg igen hosszú ideig gazdag munkásságával betölthesse.

**Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Székely Sándor új-verbázi közégi aligazgatói ideiglenes rendes tanárt ugyanoda végleges rendes tanárra nevezte ki.

**Hivatalvizsgálat.** Dr. Vojnits István főispán a napokban Kulán volt s megvizsgálta az ottani főszolgabírói hivatalt. A tapasztaltak fölött dr. Széchenyi Tamás főszolgabírónak teljes elismerését fejezte ki.

**Gyászhir.** Schumacher Jakabné szül. Trischler Franciska folyó hó 14-én elhunyt. Halálával gyászba borította a tekintélyes Schumacher és Trischler családokat. A temetése tegnap délelőtt ment vége Hód-sághon általános részvétel mellett. Az elhunytban Hipp Dezső főszolgabíró neje az édes anyját gyászolja. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Schumacher Jakab, mint férj, Paulina, Aranka férjhezett Hipp Dezsőné, Dezső, Ilonka és Odón, mint gyermekek, Hipp Dezső, mint vő, úgy a maguk, mint az összes testvérek és többi rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a felejthetetlen feleség, illetve anya, napa és testvér Schumacher Jakabné szül. Trischler Franciska folyó évi július hó 14-ik napján délutáni 6 óraker ele-tének 50-ik, boldog házasságának 24-ik évében, hosszas szenvedés s a halotti szentségek ajtatos fölvétele után jobblétre szenderült. A megboldogult drágai tetemei f. évi július hó 16-ik napján délelőtt 10 óraker fognak Hód-sághon a róm. kath. vallás szertartása szerint beszenteltetni és a helybeli sírkertben az örök nyugalomnak átadni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó évi július hó 16. napján reggel 8 óraker fog a helybeli r. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatattni. Hód-sághon, 1896. július hó 14-én. Áldás és béke lebegjen drága hamvai felett!

**Korsolya-pavillon.** A zombori korsolya-sport kedvelőinek régi vágya, h6 óbaja, hogy a korsolya-pálya mellett egy pavillon állíttassék fel. A korsolya-egylet a pavillon felállítását már két év előtt elhatározta s immár a kellő mennyiségű pénzt is össze-gyűjtötte. Mint értesülünk, a pavillon építését már a jövő, legkésőbb szeptember hónapban megkezdik. Így hát már a legközelebbi korsolya-szezonban kényelmes pavillonja lesz a zombori közönségnek. A midőn e hirt örömmel regisztráljuk, nem mulaszthatjuk el megemlé-kezni a korsolya-egylet elnökségének s a pavillon-ügyben kiküldött bizottságnak buzgó fáradozásáról. Különös el-ismerés illeti dr. Alföldy Gedeon urat, ki a pavillon felépítésének megvalósíthatása érdekében nagy érdemeket szerzett.

## Áttérés és házasságkötés.

Mint a „Bácska” hasábjain olvasható volt, ez évi ápril 26-án ritka öröm-ünneppel folyt le a bezdáni templomban, midőn a község egyik lakosának, Homolka Jánosnak 6 gyermekét, kik eddig az u. n. nazarénusok társaságához tartoztak, de eme tévelygésükről lemondtak, Fejér Gyula zombori apát-plébános ünnepélyesen megkeresztelte és az üdvözítő kath. anyaszentegyházba besorozta. A hetedik gyermek, Homolka Lidia akadályozva lévén azon időben a meg-jelenhetésben, nem részesülhetett a testvéreit ért eme szerencsében; kifejezte azonban azon h6 vágyát, hogy ő is minél előbb szakítani akar a nazarénusok feleke-zetével és égő vágygyal fel akarja venni a keresztiség szentségét. Mivel azonban a szülők, mint volt nazarénusok még nem voltak törvényesen egybekelve, ők is jelent-keztek, hogy a törvény követelményeinek eleget téve, a polgári házasságkötés után az egyház áldásában is óhaj-tanak részesülni. Folyó hó 12-én ment vége nagy ünnepélyességgel és a hívek tömeges jelenlétében ezen megható szertartás, melyet ugyancsak Fejér Gyula zom-bori apát plébános végzett fényes segédlettel. Mindenek-előtt a keresztiség szentségét vette fel a nevezett felnőtt gyermek, ki a keresztiségben Ilona nevet nyert. Azután következett az ünnepélyes nagyimé, melyben — újhold vasárnap lévén — a hívek oly nagy számban vettek részt, hogy a templomot zsufolóság megtöltötték. Végre következett a szülők házasságkötése, mely ritka és megható szertartás alatt nemcsak a házaspár, de a kö-rülállók serege is örömkönyveket sirt. Meghatók voltak és feledhetetlenek maradnak az esket6 apátunk azon szavai, midőn a házassághoz intézett beszédében kiemelte, hogy: „ezen bátor és lelkes elhatározások annyival értékesebb és annyival örvedesebb, mert nyilvánvaló, hogy ti ezen lépést minden önérdék, minden utógondolat nélkül, egyedül az Isten hívó kegyelmének és jobb meggyőződésnek engedve tettétek meg; először ugyan az által, hogy gyermekeiteket a szent keresztiség által az üdvözítő egyház tagjai közé óhajtottátok soroztatni; most pedig a házasság szentségének Jézus Krisztus tör-vénye szerint való felvételével nyílt hitvallást tettetek arról, hogy a keresztény hithez igazán hívek akartok maradni és a kath. anyaszentegyházhoz tátorihatatlanul fogtok mindvégig ragaszkodni”. Adja Isten, hogy ugy legyen!

**Halálozás.** Mult számunkban említettük már, hogy Radoyich Endre, rác-militári jegyző Budapesten elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Radoyich Endréné szül. Török Vilma a saját, valamint alulírottak nevében megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett férj, fiu, atya, testvér és sógor, Radoyich Endre községi jegyző, Bács-Bodrogh vármegye bizottsági tagja f. évi július hó 11-én életének 50 ik évében súlyos szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemei folyó hó 12-én d. u. 2 óraker fognak Budapesten a német-völgyi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Rac-Militics, 1896. évi július hó 11-én. Áldás és béke hamvaira! Radoyich Endréné szül. Török Vilma neje. Radoyich Kornélia, Endre, Gabor, Dezső-István gyermekei. Özv. Radoyich Ignác szül. Török Maria anyja. Radoyich Lajos, Radó Béni, Rauschenberger János szül. Radoyich Erzsébet, özv. Gilich Pálné szül. Radoyich Maria testvérei, Rauschenberger János sógora.

**Jegyzői kongresszus.** A folyó évi augusztus hó 2-án Budapesten tartandó jegyzői kongresszusra a következő meghívót bocsájtottak ki: Meghívó a magyar-országi községi és körjegyzői országos központi egylete által 1896. évi augusztus hó 2-án, délelőtt 10 óraker Budapesten, Pest-Pilis Solt és Kiskun vármegye székhá-zának nagytermében tartandó évi rendes közgyűlésre és az ezt megelőzőleg, ugyanazon napon, délelőtt 8 óraker ugyanazon vármegyei székház kistermében megtartandó választmányi ülésre. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. El-nöki jelentés. 2. Az egylet 1895. évi pénztári számadá-sának megvizsgálásáról beadott számvizsgáló bizottsági jelentés s a pénztárnoknak adandó felmentés iránti ha-tározat. 3. Az országos jegyzői árvház alapjára történt gyűjtések eredményének s az árvházalap pénztári álla-sának bejelentése. 4. Az egylet 1897. évi költségvetési előirányzatának megállapítása. 5. Jelentés a hátralekös vármegyei egyletek szervezeti és tanácskozási jogának fellüggesztése tárgyában beérkezett határozatokról. 6. Jelentés a budapesti és kolozsvári egyetemeken létesítendő „mensa academica” céljaira a községek részéről teljesítendő adományok tárgyában beérkezett véle-ményekről. 7. Jelentés a központi egylet alapszabályainak módosítását célzó vármegyei egyleti határozatokról. 8. A Bars és Nagy-Küküllő vármegyei jegyzői egyletek in-ditványai a hagyatékú leltározási díjak felemelése tár-gyában. 9. A Gömör-Kishont vármegyei egylet indítványa a községi lakosok által az átvonuló katonaság részére kiszolgáltatandó előfogatok díjainak felemelése tárgyá-ban. 10. A Torontál vármegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam igazgatóságának kérelme a tanfolyam anyagi segélyezése iránt. 11. A Krassó-Szörényi vármegyei egylet kérvénye 1885—1895. évekre terhére előírt tagsági díjak törlése tárgyában. 12. A Gömör-Kishont vármegyei egylet indítványa a körjegyzői fizetésnek 600 frtra leendő felemelése, 100 frt anyakönyvvezetői tisz-telidj megállapítása és a helyettes anyakönyvvezetők kinevezése iránt. 13. A választmányi gyűlést 24 órával megelőzőleg az elnökséghez beérkező indítványok tár-gyalása. — Mely évi rendes közgyűlésre a vármegyei jegyző-egylet, mint rendes tagok, elnökeik után, a köz-ponti egylet tisztikara, egy választmányi tagok, külön-külön a következő megjegyzéssel hivattak meg: A vár-megyei egyletek küldöttei megbízó-leveleiket folyó évi július 26-ig alulírott egyleti főjegyzőhöz Tisza-Szent-Imrénre elküldeni, vagy augusztus 1-én délután 6 óráig Buda-pestben, a „Pannónia”-szállóban az elnökségnek átadni sziveskedjenek. A megbízó-leveleket akként kérjük ki-állítani, hogy abban az illető vármegyei egylet elnökének neve és lakása is ki legyen tüntetve. Az ezredéves or-szágos kiállítás községhezának fölserelési költségeire a központi egylet elnöksége által felkölcsönzött összeg augusztus hóban visszafizetendő lévén, különösen fel-hívjuk a vármegyei egyletek elnökeit, hogy a mennyi-ben ez ideig még nem történt volna, az egyleteket terhelő tagsági díjakat a közgyűlés napjáig Lázár József egyleti pénztárnokhoz Nagy-Kürtöbe okvetlenül küldjék el. Az augusztus 3-án tartandó kongresszus előkészítésé-

vel járó tulhalmozott teendőkre való tekintetből kérjük az országos jegyző-egylet aljegyzőit, hogy augusztus 1-én délelőtt 8 óraker Budapesten, a „Pannónia”-szállóban, az elnökségnel jelenjenek meg. Tisza-Szent-Imre, 1896. évi július 2-án. Kuncze Imre, egyleti elnök. Uszky Bálint, egyleti főjegyző.

**Választók névjegyzéke.** A jövő évre érvényes képviselőválasztók ideiglenes névjegyzéke 10 napra közzeszlére ki volt téve. Most újra ki van téve 10 napra a beadott felszólamlásokkal együtt. A felszólam-lásokat barki megtekintési s bezárólag e hó 25-ig észrevételeket adhat be.

**Szülők figyelmébe.** Egy 8 gimnáziumot végzett egyén pótvizsgára előkészít tanulóifjakat.

**Gyászhir.** Dr. Horváth Mór, szabadkai köz- és váltó-ügyvéd, volt országgyűlési képviselő folyó évi július hó 14-én elhunyt. A család a következő gyász-jelentést adta ki: Özv. Horváth Józsefné szül. Abrasits Luca saját, egy unokája: Béla és menyé özv. Horváth Gézáné fájdalommal tudatja, hogy szeretett gyermeke nemesség dr. Horváth Mór köz- és váltó-ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, élte 52-ik évében hosszas betegség után folyó évi július 14-én reggel 7 óraker elhunyt. A boldogult lelki üdvéért a gyászintenzistat a helybeli szent Teréz templomban f. hó 15-én reggel 9 óraker lesz a Mindenhatóknak bemutatva, teteme ugyan-csak 15-én d. u. 4 óraker beszenteltetve a családí sírboltba a bajai temetőbe fog örök nyugalomra elhelyez-tetni. Szabadkán, 1896. évi július 14-én. Áldás és béke lengjen porai felett!

**Gondatlanság áldozatául** esett O. Becsén Goszpodinyacski N. 4 éves kis fia. Kedden meg anyja a szobában volt, addig a kis fia a kut körül játszado-zott; játék közben a kutba esett. Mire észrevették, már halva volt.

**Villamos zongora.** Pupák Antal zentai tóparti vendéglős az orsz. kiállításon egy villamos zongorát vett 850 frtért. A gyönyörű hangszerezen kézzel, hajtással és villamos árammal is lehet játszani. A villamos áram működése 1 drb 20 filléresnek a hangszerbe csusztatása után kezdődik. A pompás zongorának állandóan van hallgató közönsége.

**Az apatini vásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy az apatini, október hó 21-én megtartandó szokott országos vásár ezental állandóan október hó 7-én és 8-án tartassék olyképp, hogy ha az említett határnapok első napja nem esik vasárnapra, egy a vásár az azt megelőző vasárnap és hétfőn tartandó.

**A Tiszába fult.** Wittinger Gábor 6-becsei 23 éves kertészegéd vasárnap a kora reggeli órákban boros fövel ment a Tiszára fürdeni. A vízben beljebb-beljebb uszott, míg majdnem a közepén volt; itt birtelen eltört s a vízbe fult. Hulláját szerdán reggel fogták ki Török-Becse alatt.

**Ifju apagyilkosok.** Topolyáról írja levelezőnk folyó hó 15-iki kelettel: Bacskey József városi csószk mult éjjel két fia, az egyik 16 és a másik 17 éves, agyonütötte. Bacskey csak nem régen tért haza a vácó feyházból, a hol egy hajmeresztő gyilkosság miatt 7 esztendő töltött. Bacskey arról értesült több ízben, hogy felesége, aki igen csinos asszony, addig míg ő a börtön-ben sínlődött, nem a legerényesebb életű volt. E miatt többször veszekedés keletkezett a házastársak között és bizony az asszonyra nézve nagyon rossz kimeneteli lett volna, ha két fia közbe nem veti magát. — Tegnap vásár volt nálunk és Bacskey egy lacikonyhában alaposan leitta magát. Éjfélkor holtérzéken vánszorgott haza és ismét szidni kezdé fellárnázott feleségét. Az asszony sem türte hallgatással a sérelmeket és emiatt Bacskey oly dühös lett, hogy éles kést rántott elő, megragadta a gyenge tehetetlen asszony torkát és leakarta meszá-rolni. A kétségbeesett sikoltásra felébredt a mellékszobában alvó két fiu, kik hamar fejszék ragadtak s azokkal oly hatalmas csapásokat mérték apjuk fejére, hogy az holtan terült el a szoba padlóján. Az ifju apagyilkosokat elfogta a csendőrség és bekísérte a járásbírószághoz börtönébe.

**A telefon aranykora.** Apostoloff ur, egy ifju orosz mérnök kijelenti, hogy egyszerű találmányá-val sikerült majd neki reformálni a telefont. A telefon tudvalevőleg nagyszéri és tökéletes dolog, csupán az rossz benne, amivel az emberek, az úgynevezett köz-ponti emberek járulnak hozzá a tökéletességéhez. Ha azonban igaz az, amit Apostoloff mond a találmányáról, akkor eddig a legsötétebb vaskorszakát élte a telefon és most fog felvirradni aranykora. Apostoloff találmánya ugyanis főlegessé teszi a telefonkiszasszonyok alkalmazását. A sok-sok központot egyetlen egy szoba helyettesítené, amelyben ember nincs. A szoba zárva marad mindig, csak akkor nyitják ki, ha új vonalat készítenek. Tízezer előfizető részére csak pár vonal lenne szükséges, amelyeket tetszés szerint lehet egymással összekapcsolni. Minden telefonkészüléken lenne két automatikus jelző, az egyik a „vége!” a másik a „halló” jelzésére, továbbá két szám-automata. Ha pl. a 6422. számú előfizetővel akarunk beszélni, az egyik szám-automatát addig nyomjuk, míg a 64-es számot, a másikat addig, míg a 22-es számot mutatja. Ezzel megvan az összeköttetés. Most megnyomjuk a „halló”-gombot és a beszélgetés megkezdődhetik, mihelyt onnan választ kaptunk. Beszél-getés végeztével megnyomjuk a „vége!” gombot és az összeköttetés megszűnik. Apostoloff urnak ez hatodik kísérlete ezen a téren és azt hiszi, ez a találmány tökéletes. Már el is adta találmányát egy szindikátusnak, amely azt el fogja terjeszteni az egész világon. Apostoloff ur már hat év előtt is nevezetes találmánnyal lepte meg a világot: egy a víz alatt járó tengeri hajót talált fel, csakhogy ennek praktikus értékét lerontotta ropant drágasága. Uj találmányát azonban bizonyára ujjongással fogadja majd az egész világ. Mert képzeltetve a tökélete-sebb, áldásosabb dolog, mint a telefon — a garlók központi emberek nélkül.

## Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ július 12-iki száma 30 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „József Ágost főherceg és neje“ (a budapesti ünnepek alatt fölvetett legújabb fényképek után; Augusztus főhercegnő magyar diszben). — „Az anya.“ Költemény Jakab Ödöntől (Kinnach László rajzával). — Regénytár: „Zúdorok.“ Regény. Irta Gyarmathy Zsigáné (Neogrady Antal eredeti rajzával); „Senki fia.“ Regény. Irta Verne Gyula (a párisi kiadás rajzával). — „Vissza a faluba.“ Előzetes. Irta Verne Gyula. — „Az ezredévi kiállításból: A magyar ügyvédi kar kiállítása.“ — „Az ezredévi ünnepek képei“ (képpel: A magyar országgyűlés disztülése az új országban R. Hirsch Nelli rajza, továbbá diszmagyar ruhában fölvetett fényképek után: gróf Sztáray Irma, gróf Pejacevich Tódorné, báró Radvánszky Gézáné, gróf Bethlen András Erdély zászlájával és a komáromi bandérium). — „Régi francia lakodalmi szokások.“ — „Orosz birlapirók Budapestu“ (11 arcképpel Lakos Alfréd rajzai után). — Li-Hung-Csang kínai alkirály Berlinben a német császárnál (képpel). — Dr. Kronawetter (képpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes beti rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A „Vasárnapi Ujság“ előzetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

## CSARNOK.

Vadrózsza.

— Saphir. —

Csodát mondanak a polypról,  
Valósággal nagy csodát:  
Hogyha bár száz részre vágod  
Mindből újabb polyp támad  
S friss erőben él tovább!

Szívem is ily polypfajta:  
Szédarából, sebezett;  
Ezer kín hogy ölte, marta!  
Mégis minden kis darabja  
Csak feléled, csak szeret!

Szöllősi Jenő.

## A szép René.

I.

Félig kész festménye előtt egyenesen állva olvasott egy levelet. A függönyök mögül beözönlő napsugár aranyos árnyékot vetett fekete hajfürtjei közé s könyektől nedves szemeit megragyogtatta, miközben a levél sorain tekintete végig futott.

Vérpiros ajkait idegesen harapdálta, úgy hogy kiserkedt belőlük a vér, szempillái reszkettek, keble lassan emelkedett s főhéber ujjával görcsösen fogta a papirost, mert azt hitte, hogy mint a csalfa lepke elreptül kezei közül. . . Arca halvány volt, mikor végre összehajtogatta a levelet s letette maga mellé. . .

Igyekszett visszanyerni önruralmát, de nem sikerült. . . Én is, én is szeretlek! — kiáltott, mintha válszalna valakinek. Én is a tied vagyok!

Aztán kezeit szívére nyomva szomorúan folytatta: Én is szenvedek miattad és elepedek érted! Könyek törtek elő szeméből, az örömmek könyei. Az imádott, az istenített művésznő, akit bódolat környezett eddig, most szeretett először életében, most volt először boldog. . .

Pedig az, akit szeretett, nős volt s ezt nem titkolta előtte. Mindegy! — sottogta lázasan. — Szótkessen el egy távoli világrészbe, ahol egymásért élhetünk boldogan!

Még sohasem beszéltek egymással, de látták egymást színházban, bálban, hangversenyen és a templomban s valahányszor tekintették találkoztak, mindig szelmelet vallottak egymásnak némán, de érthetően. . .

S most az asszony kicsinosította magát, bajába rózsát tűzött s boldogan rebegte, mialatt a tükör előtt állott:

— Szeretlek én is! . . .

II.

Csengettek. . . Ez ő volt! . . . A kis néger sietett az ajtót kinyitni s aztán hangosan jelentette!

— Dutilleul René ur!

A nő megvárta, míg a szerencsénfü távozik, hogy aztán karjaiba rohanjon szerelmének s egyesülhessen vele a legelső édes csókban.

De René először szólalt meg: — Az ördögbe! — kiáltott kacagva. — Ez aztán a meglepetés. Szerencsénfü ajtónál s még hozzá vörös ruhában. Azt mondták nekem, hogy ön egy mogorva hölgy, egy művésznő. De mit törődöm vele! Ön tetszik nekem s ez változat a dolgon. Ön nem tartozik azok közé a tucat hölgyecskék közé, akik belém szeretnek s akik közül az egyik olyan mint a másik.

A nő rémült tekintettel nézett a beszélőre, akit ez nem zavart meg.

— De végre itt volnék! — folytatta — s nem akarok önnek szemrehányást tenni a várakozásért. De Istenemre, kis cicám, ebben a festői ruhában jobban tetszel nekem mint báli öltözékedben. . . Nos hát, én szeretni foglak nagyon, borzasztóan és remélem te is?

Egy hanggal sem válaszolt a leány. Görcsösen kapaszkodott egy szék támlájába, nehogy elájuljon az otromba beszéd alatt. . . Végre felkapta a székéről az előbb olvasott levelet s hideg, fagyos hangon kérde:

— Ki írta ezt?!

— Bolondság! Kék égről, eszményi szellemről, csupa merő frázis. . . Kitalálod galambom, hogy azt nem én írtam. Egy szegény poéta fabrikálja a szerelmes leveleimet, még pedig nagyon — olcsón!

A művésznő arcát elfutotta a haragos pir s miközben tekintete a bámulatos szép férfialakon nyugodott, még fagyosabb hangon így szólt:

— Ön nős, uram?

— Ha neked úgy tetszik, kis egérkém, hát nem vagyok az. . . A nőm ugyanis csak hatvan éves, öreg,

de pénze anyai van, mint a szemét. Mikor belémszereztem, minden áron azt akarta, hogy feleségül vegyem. Én előterjesztettem feltételeimet. Először szabad ura vagyok tettemnek és akaratomnak, másodsorú pénz dolgában én rendelkezem a háztartásban. Ő beleegyezett s én feleségül vettem a vagyonát. . .

— Helyes! — felelt a kiábrándult asszony. — És most uram ne tartoztassa magát, nincs szűkösöm többé önre. . .

René nem volt hozzászokva az ilyen bánásmódhoz s odaront a művésznőhöz, de az idejekorán egy esengőre ült.

Ezuttal nagy szakállas lakáj jelent meg a kúszóbőn. — Vezesd ki ezt az urat!

René dühösen távozott, de az ajtóból még visszakiáltott:

— Megállj, te hitvány! A leveleid kezemből vannak: majd megteremtítek, hogy engem így nem lehet kijátszani! . . .

III.

Még ugyanaznap estén nagy társaság gyűlt össze a művésznő szalonjában s a szép hölgyek és urak keringtek a műteremben a Strausz-féle valcerek hangjainál.

A szép festőnő egyik vendégéhez fordult. — Remeau! — szólt hozzá. — Kísérjen szobámba! Valami fontos dolgot akarok önnek mondani s itt nem akarom vele untatni vendégeimet!

Remeau, Páris legelső szobrásza, akit mindenki ismert, mint kitűnő művészt, akit mindenki tisztelt becsületessége, jelleme s egyeneslelkűségeért, — követte szép háziasszonyát. . .

Mikor egyedül voltak, a nő hirtelen megfordult, karjait Remeau nyaka köré fonta s ajkait ajkára nyomta.

— Ah, milyen édes a valóság! — szólt a művésznő — és milyen szörnyen bolondok az álmodó szerelmeseik!

— Úgy van, választott Remeau s két erős karjába zárta a remegő, libegő asszonyt.

Odakünn a teremben éppen a legbolondosabb keringő hangjai mellett jártak a párok.

Daudet Alfonz.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

kös- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

## HIRDETÉSEK.

1884. sz.

tkvi 1896.

## Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Szei Mihályné végrehajtható Szladits Demeterné Mándits Mária végrehajtható elleni 40 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Rác Militics községében fekvő, a rác-militicsi 471. számú betétben A. I. 526/2 és 527/2. r. sz. alatt foglalt s Szladits Demeterné Mándits Mária nevében álló ingatlanra 333 frt utóajánlati összegben ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és

## Meghívó.

### A moholi kölesönös önszegélyző és takarékegyesület rendes közgyűlését

1896. évi július hó 26-án reggel 7 órakor a néhai Dejánovity M. D.-féle iskola tantermében fogja megtartani, melyre a szövetséget tagjai ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság előterjesztése a múlt évi számadásokról, a felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
  2. Két szövetségi tag megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
  3. Netaláni indítványok.
- Moholon, 1896. évi július hó 8-án.

Igazgatóság.

### A moholi kölesönös önszegélyző és takarékegyesület 1896. január 1-től június 30-ig terjedő félévi zárszámadása.

Tartozik.	Mérleg-számla.	Követel.	
Pénztárkészlet . . . . .	1574 06	Takarékbetétek . . . . .	7991 06
Folyó számla . . . . .	1500 —	Heti befizetések . . . . .	40404 66
Kötvények . . . . .	52351 90	Nyeresség 1892. . . . .	70 34
Leltár . . . . .	100 —	" 1893. . . . .	889 90
		" 1894. . . . .	2334 12
		" 1895. . . . .	2901 30
		" 1896. . . . .	964 58
	55555 96		7160 24
			55555 96

Tartozik.	Veszteség- és nyereség-számla.	Követel.	
Lakbér . . . . .	45 —	Kötvénykamat . . . . .	1764 44
Betétkamat . . . . .	193 94	Díjak . . . . .	66 86
Adó és illeték . . . . .	168 55		
Leltárleírás . . . . .	60 —		
Fizetések és jutalmak . . . . .	281 43		
Kiadások . . . . .	117 80		
Tiszta nyereség mint egyenleg . . . . .	964 58		
	1831 30		1831 30

Moholon, 1896. évi június hó 30-án.

Kovacsics Jóca s. k., igazgató. Mátity Szlobodán s. k., könyvelő. Mátity Milán Zsvékin s. k., pénztárnok.

Megvizsgálta, az összes könyvekkel összehasonlítva és helyesnek találta Moholon, 1896. évi július hó 8-án

A felügyelő bizottság:

Nedelykovity Jóna s. k., elnök. Nasztaszity I. István s. k. Milutinovity Velemir s. k. Feuer József s. k.

hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896-ik évi augusztus hó 22-ik napján délután 3 órakor Rác-Militics községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladni fog

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan bees-árának 10%-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Hódáságon, 1896. évi június hó 9-én.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

29.055. sz.  
alisp. 1896.

## Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából folyó évi július hó 27-ik napján (hétfőn) reggel 9 órakor a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli verseny tárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívotnak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:  
I. A palánka-újvidéki törvényhatóság minoton biányzó 252 drb kerekvetőnek szállítása s a kijelölt helyeken való elhelyezése.

A költségvetésileg előirányzott költség 277 frt 20 kr. Letendő bánatpénz 28 frt.

Az elkészítési határidő az arlejtés napjától számított 45 nap. II. Titeli kongóuton végzendő javítási munkálatok, költségvetésileg előirányzott összeg 803 frt 70 kr. Letendő bánatpénz 81 frt.

Elkészítési határidő folyó évi szeptember hó 30-ika. III. A kiscsési vasúti állomáshoz vezető feljárónak kiépítése, költségvetésileg előirányzott összeg 22,313 frt 33 kr. Letendő bánatpénz 1115 frt.

Elkészítési határidő folyó évi október hó 31-ike

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlatok egysegi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak egy számmal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fennebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és nevértékig terjedő árakat szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és I. évi július hó 26-ik napjának délelőtti 12 órájáig a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a közfajból megfelelő és peeséttel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzenők, megjegyezve, hogy a kint határidőn túl beérkező, vagy az előirt kelleketek bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli verseny tárgyalás útján kívánják pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fennebb kikötött biztosítékot a szóbeli arlejtést megelőzőleg lefektetni, különben az arlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli arlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes arlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, meg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes arlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a zombori kir. államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1896. évi július hó 10-én.

KARÁCSON,  
alispán.

3—1

Böveb

913. sz.  
kig. 18

B

rendőrv  
azok, k  
elnyern

igazol  
elüljár  
később

(G

3—2

12890—96

Á

A

hó 13-án  
mánya 10  
laknak v  
írásbeli zá  
lejtés fog

megjegyz  
esélt és  
megfelel  
megnevez  
előbb peit

Eze

első során  
nemcsak sz  
világosan k  
telet és a

ismeri, a  
gyeztetvén

A sz  
vagyoni áll

Ol

állanak, va  
az arlejtés  
távirati aján

ez esetben  
lezőleg fent

A rés  
megnevezett  
mikor megje

Az ar  
a következők

I. A kulai m

1. A

259 frt 74 k  
gáltatandó k

2. A z  
kikiáltási ár  
tendő 160 fr

3. A k  
kr kikiáltási  
fizetendő 60

4. A c  
2026 frt 20 k  
gáltatandó k

5. A k  
kikiáltási ár  
tendő 45 frt

6. A k  
kikiáltási ár  
és igás napsz

7. A b  
kikiáltási ár  
és igás napsz

8. A s  
880 frt 92 k  
gáltatandó k

9. A k  
kr kikiáltási  
kézi és igás n

10. A  
kr kikiáltási  
kézi és igás n

11. A b  
101 frt 60 k  
napszámokért f

12. A k  
helyreállítás

II. A dentai m

1. A m  
mosókonyha  
természetben

2. A z  
803 frt 87 k  
esetleg készpén

III. Az újpécse

1. Ném  
kiáltási ár  
egyenértékben

IV. A temes—  
helyiségébe

1. A ki  
reállítás 540 fr  
vagy esetleg kés

2. A na  
gödörrel ellátás  
szetben, vagy es

napszámok.  
3. A tem  
laképületek tartar  
kítása 1063 frt

Aradon, 1

2—2

(Utánnyomat m

## Kiadó ház.

Alulírottak az apatini-utcában  
671. szám alatt fekvő háza

elkötözés miatt  
azonnal kiadó.

Popovits István,  
adótárnok.

3-1

## Egy nagy magtár kiadó.

Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

913. szám.

kig. 1896.

## Pályázati hirdetmény.

Bács-Gyurgyevó községében leköszönés folytán a rendőrzetűi állás üresedésbe jöven, felhívtnak mind-azok, kik ezen 30 frt havi fizetéssel egybekötött állást elnyerni óhajtnak, miszerint az erre való képességet igazoló szabályosan felszerelt folyamodványaik alulírott eljáráshoz **folyó hó 31-ig** benyújtásuk, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Gyurgyevón, 1896. évi július hó 9-én.

Az eljárásság.

12890-96. szám.

## Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak f. évi június hó 13-án kelt 40041. és június 26-án kelt 43448. számú magas intézménye folytán ezenel közhírré tétetik, hogy az alább felsorolt munkálatoknak vállalatba adása céljából felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett írásbeli zart ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozók 100% bnatpénzzel ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és kello felírtu írásbeli zart ajánlatok s a kiküldési összegnek megfelelő 100% bnatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéseig az alább megnevezett kincst. ispánságoknál; az árlejtés megelőző három nappal előbb pedig alulírott m. kir. államjósággazgatósághoz nyújtandók be. Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg a szövegezés első sorával szabályszerűen átirandó, a megajánlott vállalati összeg nemcsak számokkal, hanem betűkkel is tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árlejtési jegyzőkönyv feltételeit és a költségvetésben feltüntetett munkálatokat tételről-tételre ismeri, azoknak magát feltétlenül aláveti és azokat elfogadja, megjegyzetve, hogy ezen okmányokat aláírni köteles.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyon állásukat és vállalkozói szakképességüket. Oly egyenek, kik eső, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy akik nyereleményvagyból eredő büntetést elítéltek, azok az árlejtésben részt nem vehetnek, elkésett valamint utóajánlatok és távirati ajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni még az esetben sem, ha azok egy újabb árlejtés megtartása esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok az alább megnevezett m. kir. kincst. ispánságoknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Az árlejtések helye, ideje és a vállalatba adandó munkálatok a következők:

### I. A kulai m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 20-án délelőtt 8 órakor.

1. A reprováci rom. kath. paplaknál a tetőzet helyreállítása 259 frt 74 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
2. Az ó-keéri rom. kath. templomtorony építése 1489 frt 10 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 160 frt 46 kr közpénz egyenérték.
3. A kernyujai rom. kath. lelkészlak helyreállítása 900 frt 67 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 66 frt 68 kr közpénz egyenérték.
4. A esonoplyai rom. kath. templom és paplak helyreállítása 2026 frt 20 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
5. A bukini rom. kath. lelkészlak helyreállítása 854 frt 53 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi és ígás napszámokért fizetendő 45 frt 75 kr közpénz egyenérték.
6. A kucurái rom. kath. lelkészlak helyreállítása 898 frt 99 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
7. A bresztováci rom. kath. paplak újrapépítése 6902 frt 88 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
8. A kupuzinai rom. kath. templom tornyának helyreállítása 880 frt 92 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
9. A kupuzinai rom. kath. lelkészlak helyreállítása 615 frt 26 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
10. Az ó-sziváci rom. kath. lelkészlak helyreállítása 688 frt 08 kr kiküldési árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi és ígás napszámok.
11. A bogovejai rom. kath. templom és lelkészlak helyreállítása 101 frt 60 kr kiküldési árral és a hitközség által a kézi- és ígás napszámokért fizetendő 7 frt közpénz egyenérték.
12. A kulai kincst. ispánsági lakhoz tartozó melléképületek helyreállítása 178 frt 79 kr kiküldési árral.

### II. A dentai m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 21-én délelőtt 9 órakor.

1. A moravicai rom. kath. lelkészlak tatarozása és hozzá új mosókonyha építése 1234 frt 72 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.
2. A zichyfalvai rom. kath. templom és lelkészlak tatarozása 803 frt 87 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.

### III. Az újpécsi m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 22-én délelőtt 9 órakor.

1. Nemet-Szent-Mihályon új paplak építése 6821 frt 33 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.

### IV. A temes-szent-andrási m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 23-án délelőtt 9 órakor.

1. A kis-beckerei rom. kath. lelkészlak kertkerítésének helyreállítása 540 frt 46 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.
2. A nagy-jécsai rom. kath. lelkészlak árnyékszékének pócegodórellátása 55 frt 82 kr kiküldési árral és a község által természetben, vagy esetleg közpénz egyenértékben viselendő kézi és ígás napszámok.
3. A temes-szent-andrási kincst. ispáni és gazd. gyakornoki laképületek tatarozása és az ugyanottani kincst. ispánsági iroda átalakítása 1063 frt 70 kr kiküldési árral. Aradon, 1896. évi június hó 27-én.

M. kir. államjósággazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

2-2

## Javitó m.úhely.

Varrógépek családok  
és  
iparosok részére.



Varrógépek családok  
és  
iparosok részére.

Szolid kiszolgálás szavatosság mellett.

Aki 28 frtért egy jó, a legújabb vívmányokkal felszerelt szépen kiállított új

## Singer-féle családi varrógépet

óhajt venni, forduljon bizalommal

## MOLITOR A.

céghez ZOMBORBAN.

5 évi szavatosság.

Gépgyár, ércöntöde, javító m.úhely, varrógép raktár.  
Varrógép alkatrészek, technikai árucikkek, szerszámok a legolcsóbb áron.  
Apatini utca 6. sz. Saját házában. Alapított 1888. Bejegyzett cég.  
Ügynökeim nincsenek, árucikkeimet magam árusítom.

Szabott olcsó árak. — Kerékpár javító m.úhely.

## PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Kis-Hegyes községben egy ujonnan rendezesített 300 forint készpénzfizetés, szabad lakás és 120 frt dajkatartással egybekötött kised-óvónői állásra pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen óvónői állást elnyerni óhajtnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 10-ig az itteni óvoda-bizottság elnökségéhez nyujtsák be. Később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kis-Hegyesen, 1896. július 11.

BALASSY ENDRE s. k.,  
t. k. esp., r. k. plébános,  
k. óvoda bizottsági elnök.

4793. szám.

kig. 1896.

## Pályázat.

Bács-Petrovoszelló községében az egyik községi orvosi állás lemondás folytán megürlt.

Javadalmazása: évi 700 frt fizetés, és a trachomas betegék ingyenes gyógykezeléséért évi 100 frt, a vagyonosak gyógykezeléséért nappal 20 kr, éjjel 40 kr látogatási díj, míg a szegényeket ingyen tartozik gyógykezelni.

Ezen állást elnyerni óhajtok kellően felszerelt kérvényeiket hivatalomnál **f. évi augusztus hó 10-ig** nyujtsák be.

Kelt O-Becsén, 1896. július hó 12.

Gombos Béla,  
főszolgabíró.

## Hirdetmény.

Hódságh községében (Bács-Bodrogh vármegye) 80 év óta fenálló és folytonos üzemben tartott

## vegyesáru kereskedés

(utóbbi időben egyedül rőfös és rövid-áru kereskedés) teljes berendezéssel és üzlethelyiséggel, amelyben az üzlet 31 éven át állandóan helyezve van, előnyös és kedvező feltételek mellett átvehető. Írásbeli vagy szóbeli tudakozódásra készséggel közlöm a közelebbi feltételeket.

Schumacher Jakob,  
Hódságh.

3-2

698. szám.

kig. 1896.

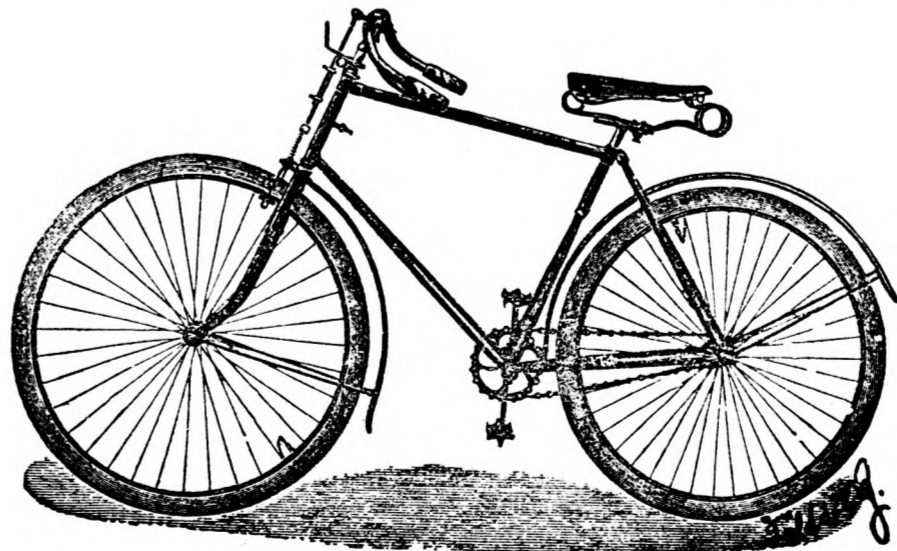
## Hirdetmény.

Alulírott községi eljárárok részéről közhírré tétetik, hogy Mosorin község vadászati joga 6 évre, vagyis 1896. évi augusztus hó 1-től 1902. évi július hó 31-ig, a haszonbéri árak félevenkénti előre való fizetési feltétele mellett, **folyó évi július hó 26-án délután 2 órakor** a községbáznál nyilvános árverés útján berbe fog adatni.

Mosorinban, 1896. évi július hó 7-én.

Eremics Milán, Bedov Milán,  
jegyző. 3-2 bíró.

## Alkalmi vétel!



Összes raktáromon levő

## kerékpárjaimat,

saját, angol és német gyártmányt, ugyszinte alkatrészeket mélyen a gyári áron alul eladom, miután e cikkeket többé nem tartom.

Tisztelettel

TELTSCHE GÁSPÁR,  
Zombor.

6-4

